

IZHAJA VSAK DAN

izšel se nedelja in prazniki od 5. do ponedeljka ob 9. zjutraj. Ponedeljni števec se prodaja po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih kioskarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števec po 5 nvd. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJE NA MILIMETRE v širokosti 1. kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 2 st. mm, samostojni, stalni, posredni, oglasi denarnih zavodov po 30 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 30 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj po 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljive in vložljive v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V oddelku je moči

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; na naročbe brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 2-10.

Vsi depisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno vana pisma se ne sprejemajo in rekipci se ne vračajo. Naročnino, oglaševalca in reklamacije se pošiljajo na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Naradni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik: STEFAN GODINA. Lastnik: koncesij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpicana zadruga z omejenim porečstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števec 18.

Polno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Brzobjavne vesti.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 29. Skupščina je v poimen-skem glasovanju z 88 proti 15 glasom vspre-jela avstro - ogrsko - srbsko trgovinsko po-godbo.

BELIGRAD 29. Skupščina bo jutri raz-pravljala o reviziji poslovnega reda. Ker ni bilo možno med obema radikalnima stran-kama doseči doslej o tem zakonskem na-črtu nikakega sporazuma, se pričakuje v političnih krogih, da pride jutri do minister-ske krize.

TURČIJA.

CARIGRAD 29. „Jeune Turquie“ je zve-dela, da je ministerstvo za javne gradnje odredilo proučevanja za Jadransko železnico na podlagi trase Skopje-Dibra-Mati-Sv. Ivan Medua, odobrene od generalnega štaba.

Potres.

ATENE 29. V Elisu so danes ponovno čutili več potresnih sunkov. Provročena škoda je velika. Vlada je poslala pomoč.

Petrograd 29. (Petr. brz. ag.) V pe-terhofskem okrožju je po obhajilu v neki luteranski vaški cerkvi obolelo 32 oseb. Ka-lor se je ugotovilo, je cerkovnik na mesto vina vliil v kelih mešanico žveplene kisline in hromokislega kalija.

To se je baje zgodilo po pomoti.

El Paso 28. (Meksiko). V tukajšnjem rudniku je eksplodirala zaloga dinamita, vsled česar je bilo zasutih 20 delavcev. — Sodí se, da jih ne bo možno rešiti.

Delegacije.

Slovesna otvoritev delegacij po nad-vojvodi Franu Ferdinandu.

BUDIMPEŠTA 29. Nadvojvoda Fran Ferdinand je dospel semkaj ob 7.40 zjutraj in se je s kolodvora takoj podal v kraljev-sko palačo. Na željo nadvojvode ni bilo ofi-cijelnega vsprejema.

BUDIMPEŠTA 29. Ob običajnem cere-monijelu je nadvojvoda Fran Ferdinand, ka-kor cesarjev zastopnik slovesno otvoril de-legacije. Ob 11. uri predpoludne je nadvoj-voda v kraljevi palači vsprejel avstrijsko delegacijo. Predsednik delegacije dr. Baern-reither je imel na nadvojvodo daljši nago-vor, nakar je nadvojvoda odgovoril. Dele-gacije so nadvojvodo živahno pozdravljali.

BUDIMPEŠTA 29. Ob 12. uri opolud. je nadvojvoda vsprejel ogrsko delegacijo. Nadvojvoda je bil živahno pozdravljen od delegatov.

BUDIMPEŠTA 29. Nadvojvoda Fran Ferdinand je danes v posebni avdijenci vsprejel najprej avstrijskega ministerskega predsednika barona Bienenrtha in potem ogrskega ministerskega predsednika Khuen-Hedervaryja.

Vašičeva afera.

Bitka Masaryk-Aehrenthal.

BUDIMPEŠTA 29. — Predsednik dr. Baernreither je otvoril sejo ob 1.25 popo-ludne. Sprejet je bil nujni predlog načel-nika Zavorka, da finančni odsek začne takoj razpravo o trimesečnem proračunskem provizoriju.

Ref. Grabmayer je priporočil spre-jem trimesečnega provizorija.

Del. Masaryk je izjavil, da vzdržava trditve glede ponarejenih dokumentov dr. a Friedjunga, ki jih je navedel v minulih de-legacijah. Sicer pa ve sedaj celi svet, da

ima on prav. Obtožba proti Vasiću je tega kvalificirala kakor vdeženca na falsifikaci-jah. Sedaj, po belgradskem procesu se priz-nava, da je odposlanstvo občevalo z Vasi-ćem in da je uradni odposlanstva Swien-tochowski prepisal Vasićeve dokumente. To priznanje je za Forgacha vničujoče. Govor-nik je iz obtožnice navajal več podatkov, iz katerih se razvidi intimno občevanje istega z odposlaništvom. Govornik je očital grofu Aehrenthalu, da njegova glasila ne le falzi-ficirajo srbska poročila, marveč vodijo to kampanjo tudi v nedostojnem tonu.

Konečno je prof. Masaryk izjavil, da ga je grof Aehrenthal brezobzirno izdal. — On bo zato šel v glavnem zasedanju do skrajnosti.

Del. Klofač je izjavil, da je roka usode vedno težko ležala na slovanskih na-rodih. Na čast barona Buriana bodi rečeno javno, da se ni pustil izrabljati v to, da bi pustil Nastiča kakor kronsko pričó za ve-leizdajo v Bosni. Narodni socialisti, ki so nedavno temu stali v Ljubljani pred sod-nijo, bi bili pred enim letom še obsojeni, sedaj so bili oproščeni.

Nato je povzel besedo grof Aehren-thal, ki je rekel, da grof Forgach ni nikdar občeval z Vasićem. Grof Forgach je svoje-časno to naznanil tudi srbski vladi. Res je pa, da so nižji uradniki odposlanstva spre-jemali od Vasića zaupna sporočila. Ko se je pa odposlaništvo prepričalo, da se gre za falsifikacije, je pretrgalo z Vasićem vsako zvezo.

Del. Trešić-Pavišić se je prito-ževal, da se v krajih, kjer so številne hr-vatske kolonije, imenuje kakor konzule izključno Nemce ali Madjare, ki se za jugo-slovsanske izseljence sploh ne brigajo. Naša diplomacija ne le, da ne ustanavlja ni-akih šol, temveč jih še celo preprečuje. Govor-nik je potem izjavil, da dokler Bosna, Her-cegovina, Hrvatska, Slavonija, Dalmacija in ostale jugoslovsanske pokrajine niso zastopane v jugoslovsanski delegaciji, je vsako vmešavanje v upravne razmere teh dežel proti pravici samoodločevanja. Potem je go-vornik kritiziral politiko barona Buriana glede Bosne in Hercegovine ter zahteval železniško zvezo med Sarajevom in Dunajem. Zahteval je ustanovitev vojne luke za Dal-macijo.

Del. Masaryk je izjavil, da je grof Aehrenthal le ponavljal, kar so njegovi listi dosedaj priznali. Vsekako je na podlagi se-danjega stanja stvari povedal mnogo pre-malo, ker so Swientochowskemu tudi ofi-cijelno dokazane falsifikacije.

Proračunski provizorij je bil sprejet v večerni seji.

Predsednik je naznanil, da se delegacije bržkone sestanejo po 20. januariju.

Seja ogrske delegacije.

BUDIMPEŠTA 3. Predsednik grof Av-gust Zichy je otvoril sejo ob 3. uri popo-ludne. Delegacija je razpravljala trimesečni proračunski provizorij.

Del. grof Bathany je rekel, da bo gla-soval proti provizoriju. Izjavil je: Če so naša sedanja pomorska oboroževanja naper-jena proti Italiji, bo to provzročilo, da se Italija še bolj oboroži in to nas bo sililo, da se zopet tudi mi na novo oborožimo. Kon-cem konca bo Italija vendar močnejša, kakor mi. Na Ogrskem se splošno zdi, da ima razširjanje našega brodovlja služiti pravza-prav le v to, da pospešujemo svetovno-vlastna stremljenja Nemčije. Ako naša flota v resnici služi tem svrham, potem so go-

vornik in njegovi politični pristaši sploh pripravljeni, da ne dovoli za te svrhe ne le kak dreadnought, ampak niti topničarke. Potem se je govornik dotaknil bosanskega vprašanja in protestiral, da se je ad calen-das graecas odgodila odločitev o državno-pravni pripadnosti Bosne in Hercegovine.

Ministerski predsednik Khuen-Heder-vary je zagovarjal proračunski provizorij, ki ga je potem večina vsprejela. — Ta sklep bo prijavljen avstrijski delegaciji.

BUDIMPEŠTA 29. — Nadvojvoda Fran Ferdinand je ob 2.30 popoldne odpotoval v Konopišt. Prebivalstvo je priredilo nad-vojvodi živahne ovacije.

GOVOR

poslanca Spiničiča v poslanski zbornici dne 6. decembra 1910.

Kako skrbe za slovensko in hrvatsko šolstvo. — Italijanski izgovori.

Omenjam to zato, da vidimo, kako vlada enostransko, ne objektivno in nepravično postopa. Kajti: kako je s slovenskim in hrvatskim šolstvom v Primorju?

Trst še vedno nima ni ene slovenske javne šole, da-si Slovenci prosijo zanjo že 27 let, od leta 1883. (Mejklici). V Istri je nad 14000 otrok slovenskih, a posebno hr-vatskih, ki nimajo še javne šole, ki torej tudi ne morejo uživati prvega šolskega po-uka. Vršilo se je kakih 70 komisijonalnih poizvedovanj, in sicer v različnih krajih Istre; izpolnjene so že vse formalnosti glede ustanovitve tozadevnih šol in v mnogih slučajih čakajo že leta na odobrenje dežel-nega odbora, ki pa ga sicer zakon niti ne predvidja. Gospodje v gospodovalni italijan-ski stranki imajo vedno nove izgo-vore, in c. kr. vlada, c. k. šolske oblasti jim slede. Nekdaj so navajali kakor izgovor: „Ne, hočemo, da se najprej napravijo šolska okrožja, potem šele bomo dovoljevali nove slovsanske šole. Šolska okrožja so ustvarjena, ali šol vendar še nismo dobili. Potem so našli drug izgovor: uvedli naj bi namreč šolske takse. Malo provincij je, v katerih so uvedene šolske takse za ljud-ske šole; ali v Istri je gospodovalna itali-janska stranka silila na to in uvedene so bile ter dobiva dežela od njih kakih 2000 tisoč kron. To uvedbo so utemeljevali po-sebno s tem, da manjka toliko in toliko slovenskih in hrvatskih šol. Potem so na-vajali kakor izgovor, da se učiteljske v Kopru razdeli in da morata hrvatski in slo-venski oddelek ven iz Kopra. To se je tudi zgodilo. Hrvatski oddelek je sedaj v Kastvu, a slovenski v Gorici, ali potrebnih šol nam še nočejo dati. Sedaj pravijo namreč, da treba novega zaokroženja občin in potem da pridemo še le do proračuna, v kateri pridejo morda tudi zneski za hrvatske in slovsanske šole. Pravim izrecno „morda“, ker se sicer sklicujejo na naše slabe finan-cijelne razmere. Če pa gre za kak italijan-ski privatni deželni gimnazij, za kak višji dekliški licej, za kako novo italijansko sred-njo šolo (Klic: Za razstavo v Kopru!), ali pa za razstavo v Kopru, da morejo tam proslavljati beneškega leva, potem imajo denarja dovolj. Le za slovsanske in hrvatske šole ga nimajo.

Pakt med Italijani in bivšim namest-nikom Goessom.

Včasih se sklicujejo na neki pakt, ki ga je baje italijanska večina deželnega od-

bora sklenila z nekdanjim namestnikom gro-fom Goessom, po katerem paktu da bodo dovoljevali po tri slovanske šole vsako leto. Pakti naj bi torej več veljali, nego za-koni, ki določajo, kdaj in kje je ustanav-ljati šole in kateri jezik ima biti učni!!

Prečitati vam hočem poročilo o eni sej deželnega zbora istrskega, da boste videli, kako postopajo gospoda iz liberalne stranke (čita):

„Nella seduta del 27 p. p. (november 1904.) il Relatore Deputato Varetton sol-lecitó a mezzo del Presidente Dietale una risposta a questa Risoluzione (radi de-litve učiteljske v Kopru) decisa essendo la Maggioranza della Dieta (Italijani) a negare anche per il 1905 i fondi per le nuove scuole.“

Navajam to, da vidite, da je moja prejšnja trditev resnična. Torej: „negare“ — tudi za leto 1905 se bodo odrekli fondi za nove šole. Odrekli so jih tudi v pre-jšnjih letih, odrekajo jih za leto 1905 in tudi za naslednja leta. Tako postopajo go-spodje iz liberalne stranke.

Krščanski socialci niso nič boljši!

Nič boljši niso gospodje krščansko-so-cijalne stranke. To nam kaže neka inter-pelacija poslancev Spadaro in tovarišev (Do-datek III, 390 I, sesija XX) iz minolega poletja, v kateri pozivljajo visoko vlado, naj jedino tedaj slučajno obstoječo sloven-sko šolo v Kopru odpravi!! In gospoda moja: odpravljena je bila! Da pa je bila potrebna, pričá okolnost, da slovensko šolo, ki jo je tam otvorila Ciril-Metodova druž-ba, obiskuje nad 70 slovenskih otrok.

Ljudska šola v Novi vasi. Debut posl. Usai.

V svojih nadaljnih izjavanjih je govor-nik razpravljal o ljudski šoli v Novi vasi, okraja piranskega, in o svojem spopadu z goriskim italijanskim poslancem Usaiem — ki je bil ob enem debut, prvi nastop tega čudnega poslanca in državnega uradnika — v katerem spopadu je Spiničič pripravil Usai-u gorostasno blamažo. O tem smo že sporočili v posebnem dopisu z Dunaja. Na-vajamo le končni Spiničičev vsklik na adresu rečenega poslanca: da je namreč sramota, ako c. kr. uradnik — sodnik! — noče niti poznati krajevnih imen, ki jih rabi naše ljudstvo! (Pride še).

Lokali,

kjer se izpolnjujejo v slovenskem jeziku naznanilnice za ljudsko štetje.

Onim, ki želijo izpolniti naznanilnice za ljudsko štetje v slovenskem jeziku, pa ne znajo sami to izvršiti, ali ki sicer potrebu-jejo v stvareh ljudskega štetja pouka in po-moči, so na razpolaganje sledeči lokali:

I. MESTO:

Centrala: Slovanska Čitalnica, Narodni Dom, sprednji uhod, II. nadst.; Narodna Delavska Organizacija, ulica Lava-toia 1, I. nadst.; Delavsko Podporno društvo, Narodni Dom, ulica Galatti 18, I. nadst.; Tržaško Podporno in Bralno društvo, ulica Stadion 19, I. nadst.; Šola Družbe Sv. Cirila in Metoda, ul. Acque-dotto 22, II. nadst.; Nikolajev Zavod, ulica Farneto 18, II. nad. Pri g. F. Guliču, ulica Media 17;

zakaj njeno vedenje je kazalo nekaj meh-kega, milega, kakor žalostna pesem iz daljave.

„Prišel sem jo vpisat. V šolo bo ho-dila k Vam, tako so naročili gospodje na sodišču. Povedali so mi, da je bila v mestni šoli prav pridna. Upam, da bo tudi tukaj. Bom pa jaz zibal ta čas. Cesar bo potrebovala za šolo, dobi vse pri meni. Dobi tudi obleke in še denarja, česar bo potrebovala, saj nismo zadnji v vasi. De-lati znam in pošteno delo tudi cenim in dobro plačujem.“

Po dovršenem opisu je Pikovnik zopet odšel z deklico domov. Seveda ni pozabil še vnovič pritrditi, da jej pri njem ne bo krivice. Učitelj mu je pritrdil in prašal bolj natiem, če bo kmalu „tisti“, ki ga bo treba zibati.

„V par dneh, najkasneje v enem tednu — gotovo,“ se je posmejal Pikovnik in se pohvalil, da je tako dobro opravil zastran deklice.

Zorka je hodila v šolo. Prve dni so jo gledale tovarišice nezaupno, celo norčevale so se iz njene obleke, pa Zorka se ni pri-toževala zato.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Božični večer.

Dogodba. - Spisal Ivo Trošt.

Prav mežavo jutro je bilo lani sredi adventa. Še polumrak je objemal megleno podkrimsko okolico. Ljudje so že večinoma odšli od zornice in se po blatnih stezah razkropili na svoje skromne domove. Pov-sod po hišah so že ugašale luči in živino so napajali sosedje in se odpravljali v krimske gozdove, ker tako mokrotno vreme ni za boljše delo. Že davno je pri župni cerkvi odzvonilo „sedem“, a dan se še ni preselil pod Krim.

Tedaj je potrkal v šoli Pikovnik iz so-sednje vasi, krepak mož kakih šestdesetih jesen, a brez sivih las. Z učiteljem sta bila prijatelja, zakaj mož je bil spoštovan med občaní povsod, kjer so ga poznali. V bolj-sih letih je bil v domači vasi tudi župan —

samo 12 let. Ljudje so ga radi imeli, ker ni iskal povsod pike, da-si se je pisal za Pi-kovnika. Rad se je hvalil s svojimi boga-ctvom in pa s svojimi otroci.

Po prvem pozdravu je stopil kar na sredo kuhinje in začel brez zadrege: „Veste, pa saj vem, da veste: moja žena je tako in tako. Skoro da me je sram, pa njo tudi, a kaj se hoče? Božja volja. Saj sta tudi Joahim in Ana in Caharija, moj Bog, s staro Elizabeto... Ali ni res, da še nekaj vem. Glejte, to sem Vam hotel povedati: oba z ženo sva že stara, prestara za take igrače, pa bo v kratkem treba pri nas zibati. Pa kdo? Lepo Vas prosim! Sam sem se že popolnoma odvadil in žena gotovo tudi. Najstarejši sin je doma ter komaj čaka, da mu izročim posestvo. On bi gotovo raje zibal, nego jaz. Še pred postom mu izročim gospodarstvo. Naj se ženi! Mlajši je pri vo-jakih. Radi ga imajo, da ga nočejo pustiti domov. Dve hčeri imam že omoženi in imati po več otrok — obe najmanj pol du-cata — in Bog pa obeča še in še.“

Kakor po suhi dobrodejni deželi poroša hladno zemljo, tako je Pikovniku dobro dela ta samohvala. Najraje bi bil govoril samo o sebi in svojih otrocih, ko bi ne bilo ti-

stega, česar so pričakovali doma — v strahu in veselju, pa ni bilo nikogar, ki bi „tisto“ znal zibati in tudi drugače tešiti.

„Veste, to-le sem Vas mislil prositi: Vi se poznate s tistim gospodom v Ljub-ljani, ki oddaja tako-le siromake otroke na deželo. Eno deklico bi rad med desetim in enajstim letom. Tako bo že zibala, mislim. Prosim, pišite v Ljubljano. Če jo bo imel, naj naznani meni ali županstvu, pa pojdem sam po-njo. Pri nas jej ne bo krivice, da bo le zibala.“

Učitelj je možu obljubil, da hoče takoj pisati in tudi pri županu — ako bi sodišče poizvedovalo — označiti Pikovnikovo hišo za pošteno in zanesljivo.

Pikovnik je odšel še z večjo samo-hvalo, nego se je bil postavil na sredo kuhinje.

In res! Deset dni pozneje se je zopet oglašil, pa ne sam. Saboj je privel enajst-letno deklico in se prismejal pred učitelja: „To-le, glejte, sva dobila. Mislim, da bo za nas. Kaj ne, da boš — Zorka?“ Deklica je samo prikimala boječe. Obleka jej je bila še popolnoma mestnega kroja, a obrazek bled, nežen, oči zaupne, telesce nekoliko slabotno. Tudi učitelju je bila kmalu všeč,

nadalje sledeči lokali, kjer so bratje Hrvatje prevzeli delo tudi za svoje ljudi:
Dalmatinski skup, ul. Sanita 16, I. nadst.
(od 9. predp. — 9. zvečer),
Srpska Čitaonica, ul. Bellini 7 (od 9—12,
od 3—7 pop.)
Jadran, Piazza Borsa 3, I. nad. (od 9—12,
od 3—7 pop.)

II. Sv. JAKOB:

Centrala: Delavsko Konsumno Društvo,
nasproti cerkvi sv. Jakoba;
Sola Družbe Sv. Cirila in Metoda, ul. Giu-
liani (samo od 10.—12. predpoludne in
od 1.—2. popoldne),
Gostilnica Babič, Istrska cesta,
Jadran, ulica Industria,
Ant. Kreševič, Reška cesta, Sv.
Marija Magd. Zgornja št. 32,
Kosič, ul. S. Marco 25,
Pri Vipavcu, ulica Industria 5.

III. Sv. ALOJZIJ:

Pri g. J. Gregorčiču, krojača št. 767.

IV. ŠKORLJA:

Pri g. Trtniku, Škorklja-Coroneo št. 670,
Pri g. Turku, Škorklja-Coroneo št. 680.

V. ŠKEDENJ:

Gospodarsko društvo, ves dan.

VI. Sv. MAR. MAGD. SPODNJA:

Centrala: Gostilnica Čiač, št. 447;
Konsumno Društvo na Kolonkovcu,
Konsumno Društvo pri Sv. Ani,
Gostilnica pri Bakotu.

VII. SV. M. MAGD. ZGORNJA:

Centrala: Gospodarsko društvo, krčma
pri Tirolcu, Sv. Mar. Magdalena Zgornja
št. 77.

Gostilnica Ant. Kreševič, Reška cesta št. 32.
Pri g. Antonu Kranjcu, ul. Rigutti 37, prit-
lično (za ulici Rigutti in Bergamasco in
za predel Rocol-Razpotje-Bivio).

Pri g. Jos. Moženiču, Istrska cesta, Sv. M.
Magd. Zg., št. 396.

Pri gg. Bratih Veluščkih, pri Smodnišnici-
Polveriera.

Pri g. Gregorju Zidarju, Reška cesta št. 263.

VIII. RCOL.

Centrala: Gospodarsko društvo, Rocol.
Gostilnica pri Juretu, pri Lovcu.
Otroški vrtec Družbe sv. Cirila in Metoda,
Rocol.

Pri g. Gregorju Zidarju, Reška cesta št. 263.

IX. LONJER IN KATINARA.

Pri Županu v Lonjerju.

X. SV. IVAN.

Narodni dom.
Obrtno društvo, pri cerkvi.
Gospodarsko društvo na Frdeniču.
Pri g. Milošu Kamuščiču, ul. Sv. Cilino 533.
Pri Skabarju na Brandežiji.
Pri Gregorjetu na Brandežiji.
Pri Odinalu.
Pri g. Josipu Potoku na Sovranišču.

XI. VRDELICA.

Gospodarsko Društvo na Vrdelici.

XII. KOLONJA.

Gostilna pri Starem Matevžu,
Konsumno društvo, Openska Cesta št. 137.

XIII. ROJAN-GRETA.

Konsumno društvo, pri cerkvi, od 9. predp.
do 11. zvečer,
Gospodarsko društvo, pri Boletu, od 2. pop.
do 11. zvečer.

Otroški vrtec Družbe Sv. Cirila in Metoda
ves dan.

pri g. Jos. Bandelu (p. d. Ipavček), št. 233,
ves dan.

pri g. Jos. Bratošu, Skala santa št. 316,
ves dan.

pri g. Aleks. Furlanu (Sandro), zgornja Greta
št. 386, od 9—12, od 4—10 zvečer.

pri g. Petru Simičiču, gostilnica ex Bella Ve-
duta, na proseški cesti.

XIV. BARKOVLJE.

Narodni Dom,
gostilna pri Rumeni hiši,
Jožef Starec (Cijak),
pri Gabrijelu (Novo Konsumno Dru-
štvo),
gostilna pri Šajmerju.

XV. BAZOVICA, TREBČE, PADRIČE, GRO-
PADA.

Gospodarsko in konsumno Društvo, Ba-
zovica,
Gosp. in konsumno Društvo, Trebče,
Gostilnica pri g. Martinu Grgiču, Padriče,
Gostilnica g. Milkoviča, Gropada.

XVI. OPČINE, BANE, KONKONEL.

Konsumno društvo, na Opčinah.

XVII. KONTOVEL.

Gospodarsko društvo.

XVIII. PROSEK.

Pevsko društvo Hajdrih.

XIX. SV. KRIŽ.

Društvena Krčma,
Gostilna Magajna.

Trgovska pogodba s Srbijo.

—B.— Ogrsko-hrvatska zbornica v
Budimpešti se je razšla na božične praznike,
ne da bi bila rešila dve važni vprašanji:
trgovinsko pogodbo s Srbijo in bančno
vprašanje. Khuen ni predložil zbornici ne
enega ne drugega teh dveh važnih vprašanj.

Ni storil tega, ker mu je grozila obstrukcija
Justhove stranke. Istotako so druga važna
vprašanja ostala nerešena. Trgovinska po-
godba s Srbijo, ki se je imela skleniti do
dne 1. januarja, ni sklenjena. Bančno vpra-
šanje ni rešeno in s 1. januarjem nastopi
— kakor smo že naglašali — bančni ex lex.

Khuen se je spustil v pogajanja z
Justhovci. Obljubil jim je, da določi — ako
bodo glasovali za trgovinsko pogodbo s
Srbijo — večjo svoto denarja v podporo
živinoreje. Justhovci so vsprejeli ta Khuenov
predlog, ali so zahtevali od njega, naj
vlada določi svoto 2 milijonov kron v pod-
poro ogrske živinoreje. Khuen pa ni mogel
dovoliti tolike svote in trgovinska pogodba
s Srbijo ni rešena. Justhovci so se s tem
postavili na stališče veleposestnikov-agrarcev
in njih moramo zahvaliti, če cene mesa
zopet začno rasti.

Dnevne novice.

Prestolonaslednik in njegovi otroci.
Znani madjarski poslanec, bivši justični
minister Polonyi, piše v madjarskem listu
„Pesti Naplo“ o prestolonasledniku Franu
Ferdinandu in njegovi rodbini: „Ne moremo
verovati, da bi bodoči cesar in kralj, ko
pride v položaj, da bo mogel odločiti o
rodbinskem položaju svoje žene in otrok,
mogli delati v njih škodo, ako govorita
zakon in morala njegovim otrokom v prilog.
Glede njegove prisega — da se odpove za
svoje otroke pravici do prestolonasledstva —
je zgodovinski dokazano, da obljube, ki so
jih člani vladarskih hiš položili v naprej,
niso bile nikdar držane. Že pri razpravi o
tozadevnem zakonu sem izjavil in izjavljam
še sedaj, da so otroci, ki izvirajo iz zako-
nito sklenjenega zakona, na podlagi ogr-
skega državnega prava brezdvomno pokli-
ceni k prestolonasledstvu, ker so že z
rojstvom samim postali avstrijski nad-
vojvode“.

Avstrija in Rusija. Neki nemški listi
so vedeli poročati, da se prestolonaslednik
Fran Ferdinand udeleži lova, ki ga priredi
ruski veliki knez Nikolaj Nikolajevič v
Skiernevicah pri Varšavi. Lova da se ude-
leži tudi več drugih aristokratov iz avstrij-
skega visokega plemstva. Vse poročilo je
izgledalo kakor da bi se pripravljali nekaj
spravni lov, na katerem naj bi se poravnala
obstoječa nasprotstva med obema dvoroma.
Na Dunaju pa so te vesti takoj demantirali.
S spravnim lovom torej ne bo nič in jeza,
ki jo kuhajo na Dunaju in v Petrogradu
eden proti drugemu, bo torej še trajala.

Bivši minister Paljakov zastrupljen?
Berolinski „Lokal-Anzeiger“ poroča iz Sofije:
Možno je, da je bivši minister Paljakov
umrl vsled zastrupljenja; radi tega je dr-
žavni pravdnik odredil, da se truplo raz-
telesi.

Domače vesti.

Politično društvo „Edinost“
išče za nujna pisarniška dela, ki bodo
trajala približno en teden in zahte-
vajo nekoliko izobrazbe, 6 izvežbanih
pisarjev.

Ponudniki naj se oglasijo danes
ob 3 pop. v „Sl. Čitalnici“ (Narodni
dom).

**Oni gospodje, ki pomagajo pri ljud-
skem štetju, so vabljeni, da pridejo prav go-
tovo danes ob 3. pop. v „Sl. Čitalnico“ (Na-
rodni dom).**

**Naznanilnice je čas izročiti do 3.
januarja 1911.** Čujemo, da zahtevajo ne-
kateri gospodarji takojšno izročitev nazna-
nilnic. Zato opozarjamo naše ljudi, da imajo
čas izročiti izpolnjene naznanilnice do 3. ja-
nuarja 1911.

Mestni Statistično-anagrafični urad
menda smatra v teh dneh za svojo pogla-
vitno uradno dolžnost, hraniti kakor najdra-
gocenejši zaklad in skrivati pred očmi ra-
dovednih Slovencev onih par tisoč talijan-
sko-slovenskih formularjev za ljudsko štetje,
katere mu je poverila vlada za to, da jih
razdeli med prebivalstvo.

Ne, še eno bolj važno nalogo ima ta
tako velemarljivi urad, namreč to, da infor-
muje uredništvo „Piccola“ o vseh onih slu-
čajih, v katerih se temu uradu posrečuje
pokazati se bolj ali manj junaškega brani-
telja in čuvaja omenjenega njegovega papir-
nega zaklada.

**Izgovori nepristranskih, objektivnih,
samo statistični vediživečih organov mest-
nega statistično-anagrafičnega urada so za-
res znameniti.** Če so gospodje tako podko-
vani v svoji vedi in v resničnih svojih
uradnih poslih, kakor se kažejo iznajdljive
v pretvezah, da odženejo Slovence, ki zaht-
evajo talijansko-slovenske naznanilnice, po-
tem je zares ta naš mestni urad prava —
statistično-anagrafična univerza. Enemu so
pripravljeni dati tudi petdeset naznanilnic,
če se zadovoljujejo z nemško-talijanskim be-
sedilom niti ga prašajo, zakaj bi mu slu-
žile; kakor hitro pa isti poprašja za tali-
jansko-slovenske naznanilnice, se ti modri
gospodje izgovarjajo najprej, da še niso
odvezali dotičnih omotov (!!!), a ko so s
tem izgovorom ugnani v škrpec, poprašje-
jejo nakrat s strogo uradnim obrazom, ali se
more prosilec legitimovati za hišnega last-
nika ali administratorja. Za druge „nad-
ležne“ Slovence imajo zopet druge izgo-

vore: — a vseh je ta, da slavni statistični-
anagrafijski urad otešuje Slovence iz-
polnjevanje naznanilnic in — da nadalje
hrani svoj papirni zaklad. To se dogaja
pod očmi nadzorovalne državne oblasti,
katera bi morala magistratu vendar dolo-
vedati, da ljudsko štetje ni prirejeno le zato,
da je mestnim organom zopet dana ena
prilika več, da pokažejo vse svoje slepo-
strastno, šovinistično omejeno sovraštvo
proti vsemu, kar je slovensko.

Zahtevajte slovenske tiskovine! —
Kakor je bilo čitati v včerajšnji „Edinosti“,
delajo pri mestnem anagrafičnem uradu ve-
like sitnosti, predno zamenjavajo nemško-
laške tiskovine z laško-slovenskimi. Imeno-
vani anagrafični urad se nahaja v ul. SS.
Martiri, v hiši, kjer je deželna sodnija. —
V I. nadstropju, soba št. 8, naj se zglase
vsi oni, ki žele tiskovin tudi v slovenskem
jeziku. Urad jih mora dati — kakor ste
čitali včeraj. Tiskovine pa se lahko zame-
njavajo tudi v državnem uradu ul. Caserna
št. 7 II nadst. vrata št. 17. Zakaj se
magistratovci branijo zamenjavati nemške s
slovenskimi tiskovinami?

Namen jim je, da bi dokazali državnim
centralnim oblastvom, da za Trst se ne po-
trebuje slovenščine! To početje je sicer
neumno, ali lahonci se lovijo za vsako
neumnostjo, da le delajo sitnosti Slo-
vencem.

Vzemite torej vi slovenski gospodarji
(pravico imajo tudi stanovalci), nemško-laške
tiskovine in jih nesite nazaj enemu ali dru-
gemu imenovanih uradov.

Zveza jugoslovanskih železničarjev
vabi cenjene odbornike in zaupnike na 43.
redno sejo ki se vrši danes, dne 30. de-
cembra t. l. ob 8. uri zvečer v društveni
sobi, v ul. Lavatolo št. 1 I. nadst. Ker pri-
dejo jako važne društvene stvari na dnevni
red se prosi polnoštevilne udeležbe.

ODBOR

Zveze jugoslov. železničarjev.
Iz **mestnega sveta.** V seji mestnega
sveta od 28. t. m. je svet. Ferluga in-
terpeliral, če in kdaj se misli prizidati šol-
skemu poslopu na Katinari tudi stanovanje
za tamošnjega učitelja-voditelja.

Asesor Rozzo je odgovoril, da se
to vprašanje vzame v pošte, ko se bo raz-
pravljalo o razbremenitvi drugih šol.

**Davčna administracija in slovenski
jezik.** C. kr. davčna administracija v Trstu je
poslala posestniku hiše št. 395 na Opčinah
neki laški sestavljeni spis pod naslovom
„Compellatoria“. Spis je datiran od 24.
oktobra, a dostavljen je bil dne 22. t. m.
Ker smo bili ravno pred prazniki, ni utegnil
poizvedovati, kaj neki zahteva slavna davčna
administracija od njega v tem spisu. Včeraj
pa je prišel poizvedovat v Trst in doznal,
da ga pozivlja, naj v teku treh dni predloži
fasio o dohodkih od najemnin.

Doznal smo tudi, da davčna admini-
stracija sploh pošilja našim slovenskim
okolicičanom take pozive v italijanskem je-
ziku! To je že — da niti ne govorimo o
načelu jezikovne ravnopravnosti, zajamčene
v državnih temeljnih zakonih — skrajna
brezobzirnost do našega okoličanskega ljud-
stva.

Iz kakega naslova neki si davčna ad-
ministracija domneva, da mora sleherni
Slovenec znati italijanski? In če ta urad
dobro ve, da temu ni tako, kako more zaht-
evati, da morajo naši še le koga okolo
iskati, da jim raztolmači, kaj je pisano v spisih,
ki jih dobiva od državnih oblasti? Kakor da ni
dovolj, da mora ljudstvo nositi toli težka bre-
mena za državo, naj ne izgublja po nepotrebnem
dragoceni čas in še trosi denar; ker drž.
uprava noče poznati ne državnih zakonov,
ne obzirnosti in še grozi, da dotičniku na-
prti nove troške z uradnim odposlancem, ki
ga pošlje na lice mesta!

Gospoda na slavni davčni administraciji!
Če že zahtevate od našega ljudstva, naj
vrši dolžnost do države, pa je tudi Vaša
prokleta dolžnost, da vi vršite nasprot
temu ljudstvu, kar zahtevata od Vas držav-
ni zakon in najelementarnejša obzirnost do
njih, ki pomagajo vzdrževati državo in
— Vas!

Apeliramo tudi na c. kr. finančno rav-
nateljstvo, naj tudi ono ukrene potrebno, da
bo enkrat konec temu škandalu, kajti vsaki
laški spis našemu ljudstvu iz državnih
uradnih, je le listina, ki priča o stari, tradi-
cijonelni mržnji avstrijske birokracije do
našega ljudstva.

Menice slovenske so na prodaj v to-
bakarni Bajc via Geppa št. 21 (Na-
rodni dom).

Planinci! Naša posestrima Cerkljanska
podružnica S. P. O. priredi tudi letos svoj
Silvestrov večer v koči vrh Porezna (1631 m).
Na ta pomenljivi večer vrh snežne visoke
planine opozarja tržaška podružnica tudi
svoje cenjene člene ter prijatelje slovenskih
gora.

Člani se poslužijo lahko znižanih vozni-
h listkov, ki stanejo iz Trsta do Podbrda tja
in nazaj III. raz. K 6.40 in so veljavni 5
dnij. Dobe jih proti društveni izkaznici v
pisarni društva za promet tujcev ul. Borsa
št. 2.

Planinci! Naše slovo staremu letu in
pozdrav srečnemu novemu letu naj zadoni
vrh skalnih pečin naših divnih gora.

„Glasbena Matica“ nastopi na sokol-
skem „Silvestrovem večeru“ in zapoje nekaj

narodnih pesni in koncertni Schwabov
valček „Dobro jutro“. Vsi pevci in pevke
so naprošeni, da se udeležijo zanesljivo tega
večera in da so ob 8 in pol vsi v „Nar.
domu“.

Sokolski Silvestrov večer zbere tudi
letos v soboto ob 8. uri in pol v vel. dvo-
rani „Nar. doma“ vse prijatelje Sokolstva,
da, v veseli družbi in prijetni zabavi poča-
kajo prihod novega leta. Vspored je kaj
mnogostranski in obeta obilo užitka i v u-
metniškem i v zabavnem oziru. Ob tej pri-
liki nastopi pevski zbor „Glasbene Matice“,
ki zapoje poleg raznih narodnih pesmic tudi
Schwabov valček „Dobro jutro“ s sprem-
ljevanjem vojaške godbe. Vojaška godba
ima na vspeh razne operne in operetne
dele, poleg tega pa burlesko „vaška svatba“.
Da se lepo združi z veseljem, zapojeta gosp.
A. Požar in Ljubič par kupletov, zadnji
pa spregovori briljantni Novellijev monolog
„Slovitost“.

O polnoloci se uprizoni „živa slika“, v
kateri nastopijo v kroju Sokoli, Sokolice in
naraščaj. Polnoloci nagovor bo imel sta-
rosta br. dr. Rybač. Po tem voščilu se začne
ples, ki se bo vršil v veliki dvorani
z vojaško godbo. Vstopnina znaša
za člane in dijakke 80 stot. za nečlane 1 K
20. stot.

Trst brez mesa. Včeraj opoldne so
imeli mesarji v dvorani Carducci shod, na
katerem so razpravljali o nevarnosti, da
ostane Trst za nekoliko dni brez mesa. Po
živahni debati je bila vsprejeta resolucija,
ki jo predložijo namestništvu in magistratu
s prošnjo, da ti oblastniji ukrenete potrebne
korake. Na omenjenem shodu so poročali
tudi nekateri zalagatelji na debelo. Ti so iz-
javili, da ne bodo od danes naprej več
klali drugih volov, dokler jih ne bodo
imeli toliko, da bo možno providiti z me-
som vse mesnice; malo število volov, ki
jih imajo sedaj na razpolago, ne zadostuje
za vse. Iz teh izjav je razvidno, da čim se
porabi meso, ki se nahaja še v mesnicah,
ne bodo potem prodajali drugega dokler ne
pridejo novi voli. Na ta način ostane Trst
že v soboto zvečer, oziroma v ponedeljek
zjutraj brez mesa in to bo trajalo vsa
par dni.

Inž. Sansone Venezian kakor admini-
strator hiš „Consortio fra ingegneri costrut-
tori“ zahteva od najemnikov, naj izpolnijo
popisne pole samo s *svinčnikom*. Potem ko
se prepriča, da je vse v redu, izpolni s *čr-
nilom ali on sam, ali pa stranka pod nje-
govim nadzorstvom*. Pozor!

**Kazenska razprava proti razbijal-
cem 4. sept.** je pričela včeraj; radi tega
izide tudi danes ob 4. uri popoldne izredna
izdaja „Edinosti“, na kar opozarjamo cenjeno
občinstvo.

**Slovenci, čas obračuna s komoro je
prišel!** Jutri dne 31. dec. naj bo mejnik
med fikcijo „izključnega italijanstva“ tega
mesta in zmagujočo resnico tu obstoječih
narodnih razmer. Somišljeniki! Storite vse,
kar je v vaši moči, da nas ne naštejejo,
kakor pri zadnjem skandaloznem ljudskem
štetju samo 16 odstot. Pustimo staremu
letu ta spomin italijanske strahovlade in
začnimo novo leto s tem, da vsi brez strahu
napovemo slovenščino kakor svoj obče-
valni jezik! Storimo konec temu škandalu,
da se čisto slovenske vasi predstavljajo
svetu kakor na pol ali po večini italijanske!

Kar je pri zadnjem ljudskem štetju
spretna slovenožrska roka največjega našega
sovražnika, napravila z našimi dušami po
spodnji okoliščini in v mestu, ne bi mogla na-
praviti nobena kuga in nobena elementarna
nezgoda.

Uničili so nam [neusmiljeno polno slo-
venskih družin, a neizmerna izguba slo-
venskega itak maloštevilnega naroda je
pomnožila vrste naših ljutih sovražnikov!
— Zdaj pa je čas da pokažemo prijateljem
in neprijateljem, koliko nas je! Opustimo
neplodno tarnanje in jadikovanje o kri-
vici in podajmo se vsi na delo za narod.
V teh veleresnih trenutkih naj slovenska
zavednost in rodoljubje pokažeta italijanski
gospodi, da časi našega mrtvila so minuli za
vedno!

**Radi kontrole ljudskega štetja in
za narodni kataster.** Da bomo imeli
nekak narodni kataster in s tem gotovo
podlago za daljno narodno delo, prosimo
vse one naše ljudi, ki bodo izpolnjevali
naznanilnice, naj si zabilježijo imena glav-
varjev posameznih družin s številom glav
družine, ulico stanovanja in poklic. To je
potrebno tudi radi kontrole, ker ako bomo
imeli zabilježena imena onih družin, ki bodo
prijavile slovenski občevalni jezik, nam bodo
ti sezname izborno služili po reviziji, ko
bomo — letos prvič — z vso energijo
zasledovali eventualne falsifikacije.

Burja. — Po daljši odsotnosti nas je
predvčeraj zopet obiskala burja. Posebno
huda in tudi mrzla je bila včeraj dolo-
ludne, tako, da so morali na bolj nevarnih
krajih v mestu privezati vrvi. Zjutraj okoli
6. ure je pričelo padati drobno prašno, po-
mešano z dežjem, in da ni potegnil malo
mileji veter, bi bili imeli požledico. Burja je
seveda zahtevala svojih žrtev; mnogo ljudi,
ki jih je vrgla ob tla, je poškodovano več
ali manj.

Pevsko društvo „Trst“. Danes ob 8.
uri zvečer v prostorih NDO sestanek pev-
cev, pevki in tamburašev glede Silvestro-
vega večera.

Razbijalci iz 4. septembra pred sodiščem.

(Nadaljevanje jutranje razprave)

Toženec Valle: To ni res. S tem človekom nisem nikdar govoril.

Russo: Seveda, danes morate to tajiti.

Preds.: Če niste poznali Valle-ja po imenu, kako ste ga mogli imenovati sodniku?

Russo: Jaz ga nisem imenoval, le ko mi ga je sodnik pokazal, sem rekel, da je bil on tisti.

Predsednik je prečital na to policijski zapisnik, iz katerega izhaja, da je takoj na policiji povedal, da je šel na Acquadotto z demonstranti, katerim na čelu je bil dr. Valerio (župan). Ko je razumel, da gredo razbijat kavarno Minerva, je on zdirjal naprej, da vidi, kaj se bo zgodilo.

Izhaja tudi, da je rekel na policiji, da je videl Marija Valle v ulici Nuova, ko je s palico razbijal šipe „Jadranske banke“. Ko je bila le še ena šipa cela, so hoteli demonstrantje naprej, a Valle je rekel: razbimo še to. Ko je na to prišel bliže neki redar, je zalučal proti njemu palico.

Na predsednikovo vprašanje je Russo povedal, da mu je bil Marij Valle pokazan že na policiji.

Toženec Valle zanika to okolnost. Ker izhaja iz nekega zapisnika, da je preiskovalnemu sodniku rekel, da je med demonstranti videl župana dr. Valerio in inženirja Mann-a, ga je drž. pravdnik vprašal, kje se je on nahajal, če spredaj, zadaj, ali v sredi med demonstranti?

Tož.: Zadej!

Drž. pravd.: Kako ste torej mogli videti, kaj se godi spredaj?

Tož.: Zato, ker so župana dvignili v zrak.

Dr. Petronio: Ste li poznali pričo Demarco?

Tož.: Ne.

Toženec Henrik Fabris.

Preds.: Se-li priznavate krivim?

Tož.: Ne.

Preds.: Kaj ste delali oni dan?

Tož.: Ob 10. uri in pol sem šel od doma; v ulici Caserma me je neki redar aretoval.

Preds.: Ste-li slišali vpiti?

Tož.: Ne, nisem na videl ne slišal ničesar.

Preds.: Neka priča pa trdi, da vas je videl v ulici Nuova, ko ste zalučali kamen proti redarjem.

Tož.: Ne, ker sploh nisem videl demonstracije.

Toženec Albert De Santi.

Preds.: Veste, česa ste obtoženi?

Tož.: Da.

Preds.: Kaj ste delali tistega dne?

Tož.: Šel sem od hiše okoli 10. ure na sprehod.

Preds.: Po katerih ulicah?

Tož.: Ne vem, ker sem pozabil vsa imena ulic.

Preds.: Šli ste po ulici Carducci.

Tož.: Da, tam so mi rekli, da so Slovenci in so mi dali palico, da jih nabijem. Slovenci so me na to nabili s pestmi in palicami. Pobral sem nato kamen, da bi se branil. Udaril sem z roko enega onih Slovencev, ki so me nabili. Aretiran sem bil v ulici Caserma.

Preds.: Ste se vrgli na tla, ko ste bili aretovani?

Tož.: Ne.

Preds.: Redar Ronzin pravi, da vas je aretirjal, ker ste napali nekoga in ga vrgli na tla. Ali ste bili sami?

Tož.: Da.

Preds.: Ali je bilo kaj ljudi v ulici Carducci?

Tož.: Da.

Preds.: Ste-li vedeli za izlet Hrvatov?

Tož.: Ne.

Preds.: Niste ničesar čuli o razdejanju kavarne Minerva?

Tož.: Ne.

Preds.: Aretovali so vas štirje redarji, kakor pravi protokol. Ste-li slišali kričati: „eviva Oberdank“?

Tož.: Ne.

Preds.: Ste-li sploh slišali kričati?

Tož.: Da. Kričalo se je „eviva Trieste italiana!“

Preds.: Pa „abbasso i ščavi“?

Tož.: Ne.

Bran. Petronio: Pri vas so našli kamen, kaj ne?

Tož.: Da, rabil sem ga za svojo obrambo.

Bran. Petronio: Poznate koga od obtožencev?

Tož.: Ne.

Toženec Marij Jurizza.

Preds.: Se-li priznavate krivim.

Tož.: Ne. Aretiran sem bil onega dne ob 12. uri in tri četrt v ulici Carducci od nekega redarja. Bil sem popolnoma sam.

Preds.: Neka priča pravi, da vas je videla razbijati kavarno Minerva.

Tož.: Jaz sem razbijal vse jutro kosti (Toženec je namreč mesar).

S tem je končalo zasliševanje obtožencev in je bila razprava, ki je trajala do 2. ure in četrt odgodjena do 5. popoldne.

Popoldnansko nadaljevanje razprave.

V nadaljevanju razprave je predsednik najprej prijavil, da toženec Dukić ne more priti na razpravo, ker je bolan.

Branitelj dr. Pangrazi je izjavil, da je toženec Dukić sporazumen s tem, da se razprava nadaljuje v njegovi odsotnosti, le da se ne zasliši priče Lovretić.

Ko je predsednik na to pozval v dvorano priče in jih vprašal, da-li znajo italijanski, je gospod

Fran Kravos rekel: Jaz ne znam italijanski, ampak samo slovenski!

Ko jih je predsednik potem klical po imenu, so

Fran Kravos, Josip Kranjc, Josipina Kranjc, Ant. Požar in Emil Drufovka odgovorili s tukaj, g. Gorenjec z ovde, g. Bohumil Novak, ki je že prej izjavil, da bo podal svojo izjavo v nemškem jeziku, je odgovoril s hier.

Za tem je predsednik prijavil, da bo najprej zaslišal oškodovance, a potem vse ostale priče po vrsti.

Priče Kravos, Novak in Kunej prosijo predsednika, naj se jih zasliši čimprej.

Priča Gorenjec.

G. Gorenjec izjavi, da bo govoril izključno slovensko.

Preds.: Ker g. Gorenjec govori izključno slovensko, naznanjam gg. braniteljem, da bom sproti prevajal njegove izjave.

Branitelj Musaffia: Jaz popolnoma zaupam g. predsedniku, ali zahtevati moram, da se imenuje posebnega tolmača.

Preds.: Priča bo govoril samo v objektivnem oziru o provzročeni škodi, kar se ne dotika tožencev.

Nato priča Gorenjec pripoveduje, da je prišel okoli popoldne 4. septembra pred knjigarno in našel razbite šipe. Našel je tudi kamenje, težko 4 do 5 kg.

Preds.: Kaj ve povedati o tem vaš vajenec Drufovka?

Priča: Drufovka je rekel, da pozna nekaj demonstrantov.

Preds.: Koliko škode imate?

Priča: Stoinpetdeset kron. Račun sem predložil policiji.

Preds.: Poznate katerega razbijalcev?

Priča: Ne. Sicer zahtevam samo, da se mi povrne škoda.

Priča Kravos.

Preds.: Govorite laško?

Priča: Slabo. Govoriti hočem slovensko.

Nato se priča zapriseže.

Preds.: Povejte mi, kaj se je zgodilo tistega dne.

Priča: Razbili so nam in odnesli tablo.

Preds.: Ste našli tablo?

Priča: Da. Našel jo je vratar v ulici delle Acque pri nekem drugem vratarju.

Preds.: Ste bili onega dne v uradu?

Priča: Ne.

Preds.: Kako škodo trpite?

Priča: 50 kron. Zahtevam, da se jo povrne.

Preds.: Poznate katega izmed demonstrantov?

Priča: Ne.

Na to priča odide.

Nadaljevanje v današnji popoldnanski posebni izdaji.

Tržaška mala kronika.

Okrađen. Alojz Botta, stanujoč v ulici Giustinelli št. 4, je bil včeraj popoldne s svojo soprogo z doma. Med tem so tatovi vdrl v njegovo stanovanje in odnesli draguljev in obleke v vrednosti 330 K.

Nebodi ga treba. Vsled aretacije nekega Hermanna Bortoluzzi se je pet ali šest

O priliki Novega leta!

v žganjarni in slaščičarni

vogal ul. Ghega in trga vojašnice

(blizu Nar. Doma in Kavarne Fabris)

Bogata izbira ruma

konjaka in vsakovrstnega maraškina v

boteljkah. Asti spumante, refošk, zagrebški Pelinkovac in Sokol.

†

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je danes ob 5. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspala naša preljubljena hčerka, sestra in unukinja

VERA TOROŠ

v 16. leta svoje starosti. — Pogreb drage ranjke bo v soboto dne 31. t. m. ob 10. uri zjutraj iz hiše žalosti v Škorklji št. 736 naravnost na pokopališče.

TRST, dne 29. decembra 1910.

ŽALUJOČE RODBINE:

Toroš, Schlegel in Szyszkowitz.

Odlikovana pekarna in slaščičarna
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi
v Londonu leta 1909

Acquadotto 15 - Podruž. ul. Miramar 9
naznanja slavnemu trikrat na dan svež kruh.
občinstvu, da ima
Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi bliskoti
posebno za čaj. Ima razna fina vina in likerje v buteljkah
in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne
torte, kroke itd., kakor tudi vse predmete za speči. Ima tudi
najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni.
Brezplačna pestrežba na dem. — Priporoč.
se slavnemu občinstvu z odličn. spoštovanjem

Vinko Škerk : Trst

Svoji k svojim! Odlikov. krojačnica Svoji k svojim!

Avgust Stular
TRST - Via delle Poste šte. 12. i. nad. - TRST
(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)
IZVRŠUJE VSAKOVRSNE OBLEKE
njnovejše mode (od 50 K naprej)
in vsakov. uniforme. - Naročbe se izvršijo točno. - Delo solidno.

POHIŠTVO **SOLIDNO : in : ELEGANTNO**
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje gosp. dra. R. Fleckseder-ja na Dunaju
azistenta II. zdrav. klinike g. dvor. svetnika prof. Neusserja.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Zahvaljujem se Vam za poslane buteljke Vašega izdelka SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo), ki Vam jako rad potrjujem, da ga vsled naših kliničnihkušenj jako rad predpisujem tudi privatnim klientom, ki trpe na pomankanju slasti, šibkosti in malokrvnosti.

DUNAJ, dne 4. januarja 1908.

Dr. R. FLECKSEDER.

Zavod za izdelovanje in barvanje kožuhovine.

Antonio Alberti

Trst, ulica Ponsiana 685

TELEFON 23-56

Zaloga in bogata izbira vsakovrstnih kožuhovin. — Prevzema naročbe in vsako popraviljanje. — Čisti in pere vsako vrst kožuhovine.

Prodajalna jestvin in kolonijalnega blaga

Ulderico Basso

Trst, ulica Žarnelo 14

Blago vedno sveže

in cene zmerne.

Otvoritev nove slovenske trgovine!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera vecchia šte. 38

prodajalno obuval

LASTNEGA PRIDELKA

Zadruga izdeluje vsakovrstna obuvala od najprprostejšega do najfinjšega ter sprejema tudi poprave.

Priporočamo se torej slavnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruge, a bode najslavno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo.

Cene zelo nizke.

NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO

Podpisani priporočajo slavnemu občinstvu svojo

pekarno : in : slaščičarno

Trst, ul. Sette Fontane 834 (vogal Donadoni)

Prodaja celi dan svež kruh vsake vrste in slaščice. ZALOGA MOKE iz prvih mlinov. — Vsakovrstni prepečenol (Biscottini).

JOSIP VATOVEC.

: Postrežba :
tudi na dom.

R. Gasperini, Trst

Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnico

Sprejme razcarinjaje kakoršnegasibodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trrdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Na obroke! **JAKOB DUBINSKY** Na obroke

TRST — ulica dell' Olmo šte. 1, II. nadstropje — Trst

Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga

ter moške in ženske suknje.

UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

Ijudij skušalo vmešavati v uradni čin s tem, da so dotičniki hoteli iztrgati aretiranca redarju iz rok. Vsi skupaj niso dosegli drugega, nego da so delili usodo svojega varovanca.

Koledar in vreme. — Danes: Nikefor šk. — Jutri: Silvester pap. Zadnji dan leta. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 6° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, burja, zjutraj dež. Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno. Manjša burja. Mrzlo.

Naše gledališče.

V nedeljo 1. januarja popoldne ob 4. uri se poslednjikrat v tej sezoni uprizori svetovnoznana Hercejeva opereta

Mam' zeli Nitouche, ki je na prvih dveh predstavah napolnila naše gledališče do zadnjega kotička. S to predstavo se ob enem naša vrla umetnica, g. ca Janova poslovi za sedaj od tržaškega občinstva.

V nedeljo zvečer ob 8. uri pa pride v prvič na naš oder ena najboljših iger poljskega komedijografa Mihajla Baluckega

„Težke ribe“, veseloigra v 3 dejanjih, ki je polna mičnih prizorov iz domačega poljskega življenja. O tej igri še spregovorimo. Vstopnice ima v predprodaji vratarica Nar. doma.

Društveno vesti.

Silvestrov večer v Rocolu priredi pevsko društvo „Zvonimir“ za svoje člane in goste. Za zabavo preskrbi „Zvonimir“ s svojim petjem, s šaljivo pošto in tombolo. Za razveseljevanje bo na razpolago društveni glasovir.

Kdor želi dobro izvršiti zadnji dan staroga in še boljše začeti prvi dan novega leta, naj pride na to društveno zabavo. — Dajala se bodo tudi pojasnila o ljudskem štetju.

Rocolčani, udeležite se v velikem številu te zabave „Zvonimira“!

V **„Narodnem domu“** pri sv. Ivanu bo jutri ob 8.30 uri zvečer „Silvestrov večer“ Vrdeljskega Sokola. Vspored obsega tamburanje, petje, pet krasnih komadov našega izbornega skladatelja E. Adamiča za dve gosli in klavir, J. Štoker noviteto: „Znati se mora“, veseloigro s petjem v dveh dejanjih, tombolo in ples. Kdor želi nasladiti se na zvokih umetne slov. glasbe, nasmejati se, poskusiti srečo pri dobitkov bogati tomboli in se brezplačno pošteno zavrteti, ta naj prihiti v krog veselih in značajnih vrdeljskih Sokolov in njih prijateljev!

Pevsko društvo „Ilirija“ priredi jutri v soboto „Silvestrov večer“, v gostilni gosposdarskega društva pri Sv. Mariji Magd. zgornji („pri Tirolcu“). Na vsopredur so petje, kupleti, šaljivi prizori itd. O polnoči poslovi starega leta in vstop v novo leto. Živa slika. — Na to ples. Upamo, da občinstvo počasti to prirejoitev z obilnim obiskom.

Pričetek ob 8.30 uri zvečer. Gg. pevke in pevci so naprošeni, da se gotovo udeležijo nocojsnje pevske vaje (petek), ker se je treba pripraviti za jutranji astop.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Bratje Sokoli, Sokolice in naraščaj! — Vabimo Vas, da se udeležite „Silvestrovega večera“ v kroju, da nastopite o polnoči v „Živi sliki“. Naprošeni ste, da se zberete ob 11 uri in tri četrt na odru, da se pravočasno uredi vse potrebno. Na zdar!

Tržaško vojaško veteransko društvo priredi jutri v restavraciji „Fiding“ (ulica Cologna št. 11) „Silvestrov večer“. Začetek ob 8.30 uri zvečer. — Ob 10. uri prične šaljiva loterija in pošta. Popolnoči ples.

Slovensko delavsko kons. društvo „Jadrano“ pri sv. Jakobu ulica Industrija n. znanja p. n. občinstvu, da priredi jutri 31. t. m. „Silvestrov večer“. — Društvena gostilna bo radi tega odprta do 4. ure zjutraj.

Cercle franco-illyrien. Danes ni konverzacijskega večera. Drugi petek pa, t. j. na praznik sv. Treh kraljev se snidejo vsi člani krožka ob 3. uri pop. pred gledališčem „Rosseti“ v ul. Acquedotto, da se podajo od tam skupno v atele našega slavnega kiparja g. Zajca pri sv. Ivanu.

DAROVI.

— Z novim letom začeta poslovanje poleg omenjenih še dva nova nabiralnika: pri Kati poleg cerkve in pri Gregorjetu na „Brandežiji“. Omembe vredno je še, da smo v tem letu 1910 odposlali iz naših nabiralnikov K 610-81 in sam nabiralnik „Nar. doma“ — Angeljček — je izprosil K 401-06. Res velika požrtvovalnost gostov, med katerimi pač ni ne kapitalistov, ne veletrgovcev, ne veleobrtnikov!

— Pri „Božičnici“ v Rocolu so preplačali vstopnino sledeči: gospe: Bjekar, Slamič, Lah, g. dč Lah, Gerdol, gospodje: Počkaj, Slamič, Hrib, Straus, Mršek, Bjekar, Lozer, N. N., Vidmar, Švagelj, Mirc Franc, Škrk, Kozlevčar, Kobal, Miklavac, Slamič, Bjekar, Tušnik, Cucek, Josip Cink, R. Lah, Sahar, Seražin.

Ker se nista vdeležila „Božičnice“ darovala gg. Stefan Volk 2 K in Mihael Grmek 2 K.

Za isto „Božičnico“ sta darovala gg. Carlo Susig trgovec v Rocolu zavitek biškotov in škatljo čokoladnih trgovcev Vato-vec 2 škatlji čokolade in škatljo karamel. — Srčna hvala vsem!

„Božičnica“ se ponovi na splošno željo in po naročilu rocolske podružnice CMD na dan sv. Treh kraljev t. j. 6. januarja, katere čisti dobiček je namenjen za fond bodoče slovenske šole v Rocolu.

— Peter Peternel, ker se mu je spopolnilo polo, za možko CMD st. 60 Denar hrani uprava.

Hiša pri sv. Ani se proda pod ugodnimi pogoji. Podatke se vdobi v pisarni dra. Frana Bručiča, odvetnika v Trstu, Via Nuova št. 13. I. nadstropje. 2252

Lepa prilika za peko! V kraju, ki šteje 4000 prebivalcev, z razvito industrijo, kjer ni sedaj nobenega peka, se odda v njem popolnoma urejeno pekarstvo. Vprašati pod „Pekarija“ pri Izmeritnem oddelku Edinosti.

Priporočamo našemu občinstvu edinega slovenskega fotografa A. Jerkiča Trst, Via delle Poste 10 (poleg glavne pošte). — Gorica, Gosposka ulica 7. 2129

Čevljarnica „Alla città di Trieste“

GIACOMO FREGNAN di S.

Trst, ulica delle Poste št. 6, vogal ulice Nicolò Machiavelli

Velikanski prihod zadnjih novosti

čevljev za moške, ženske in otroke

zajamčene kakovosti.

Angleško blago lastnega izdelka. — Specijaliteta: plesni čevlji in čevlji sorré.

Priporočajo se posebno:

LOVSKI IN PLANINSKI ČEVLJI

Zelo zmerne cene.

Zaloga pet iz gumija: ORIGINALNI BERSON.

Gramofoni znamka „Angelj“

Za olajšanje nakupa ...

svojim klientom o prihliki božiča in novega leta bo

Tržaški grafični zavod v Trstu

Piazza della Borsa 13, I. nad., Tel. 742

prodajal samo v tem mesecu vse plošče znamke AN-

GELJ, navadne in znamenite novega kataloga z popustom

20% - Bogat izbor fonotipije „ERA, FA-

VORIT, JUMBE in KALIOPE. 22

Dvojne plošče — dva komada K 2-50.

Popust 30% na katalog Rena & Serena.

Igle prve vrste v škatljicah 200 komadov st. 40. Novi

tipi govornik z aparatom v velikem izboru. Popravki in

prilike vsake vrste. **PRODAJA NA OBROKE.**

kinematograf „Adria“

Odprl se v škeknju

Elegantna dvorana, sestavljena op najmodernejših načrtih.

Vsaki torek, četrtek in soboto nov program.

VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojak 20 vin., II. mesto 20 vin., otroci in vojak 10 v.

Splošno anonimno društvo za prevažanje

Via Ghenga 3. Telefon 2487.

Shramba in prevažanje pohištva

Rapošil. in shramba kovčkov

Telefon 1220.

2572.

Čiščenje in shramba preprog

Telefon 2573.

Zaloga in delavnica **F. VIDALI**, Trst via S. Lazzaro 22

za kožuhovalne

Prejemlje naročbe, poprave in čiščenje vsakovrstnih kožuhoval.

Shranjuje kožuhovalne z jamstvom zoper kakoršno si bodi škodo

Nova trgovina

z oljem, kisom in milom

z ogato izbero sveč vseh kkovosti

Pošilja se po pošti franko na dom. — **ulica Giulia št. 25.**

Za obilen obisk se priporoča **G. BIAGGINI.**

Antonio Dobner

— urar in zlatar —

sodni izvedenec

se je preselil v ul. DELLE

POSTE 3 vogal Torre bian-

ca (TOBAKARNA)

Sprejema vsakovrstne po-

prave PO ZMERNIH CE-

NAH Z JAMSTVOM.

Nov buffet pri sv. Ivanu

Luigi BRAIDOTTI

Via S. Cillino št. 1157 (Sv Ivanu) Trst

Izbor razne svinjine

in sira, kakor tudi piva, vina in likerjev s pestro žbo

kave. Se priporoča LASTNIK.

Odprto do ene popoldne.

== Skladišče ==

izgotovljenih oblek

FARCHI

== TRST ==

ul. Giosue Carducci 32.

Velika izbora oblek, moških in deških sukenj po nizkih cenah.

Enrico Preuer - Trst

Via S. Lazzaro št. 22

pohištvo iz bambusa

in indijskega trstja.

Predmeti, pripravi za božiča in novoletna darila.

Henrik pl. Chiechio

Via Stadion 35

Velik izbor Plaque-veržice garantiranih in pri-

veskov. Naprstniki, zapestnice, igle z ali brez

dijamantov. Zlate, srebrne, nikelnate

ali jeklene ure. — Regulatorji iz prvih

tvornic. „ZENIT, OMEGA“.

Sprejema vsako popravo z garancijo enega leta

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák || V. Tuscher

: zobozdravnik : || koncesij. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Český hostinec
v Terstu

Alla Meridionale

Via Belvedere

Češka gostilna
v Trstu